

Sammanträde torsdag 26 september 2013

Aktivitetshuset Tuben, T-banhuset i Farsta centrum, klockan 18.45-21.05, med
ajournering kl 19.15-19.25 (§ 6).

Ledamöter

Lars Jilmstad (M), ordförande
Gunnar Sandell (S), vice ordförande
Arne Fredholm (M)
Lisbeth Crabo Ljungman (M)
Ann-Louise Ebérus (M)
Leif-Åke Andersson (M)
Yasmin Khan (M)
Eva Gustafson (S)
Karin Lekberg (S)
Mariana Moreira Duarte (MP)
Sebastian Sandström (MP)
Lars Bäck (V)

Ersättare

Marie-Louise Gudmundsson (M)
Hans Strömberg (M)
Willy Viitala (M)
Berit Snapp (C)
Godfrey Etyang (S)
Tuula Karlsson (S)
Annaklara Martin-Löf (MP)
Coura Mbaye (MP)
Laura Roselli (V)

Tjänstgörande ersättare

Thomas Bäcklin för Vladan Bošković, båda (FP)

Tjänstemän

Stadsdelsdirektör Steinunn Á Hákansson, avdelningscheferna Pär Dahlgvist, Päivi Kabran, Thomas Kultti, Per-Ove Mattsson och Birgitta Thulén, enhetschef Carina Olsson, lokalstrateg Iris Birath, lokalintendent Amir Mohajerpour, upphandlare Michael Boström, verksamhetscontrollers Katarina Höök och Monika Lind, kommunikationsansvarig Marie Khoury, planeringssekreterare Cecilia Rivard, nämndsekreterare Pia Sundqvist.

Personalföreträdare

Carina Lemon-Allstrin, LO (Kommunal) och Saime Civas, TCO (Vision).

Utses att justera Lars Jilmstad (M) och Gunnar Sandell (S)

Dag för justering 27 september 2013

Sekreterare**Ordförande****Vice ordförande**

Antal paragrafer: 24 varav paragraf nummer 20-24 under slutna del av sammanträdet.
Antal blad: 34 varav blad nummer 30-34 under slutna del av sammanträdet.

§ 1

Anmälan av inlämnade medborgarförslag

Beslut

Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda Jessica Forsmans medborgarförslag om ny utrustning till Olympiaparken i Tallkrogen.

Ärendet

Följande medborgarförslag har lämnats in till stadsdelsnämnden. Nämnden beslutar vid sammanträdet hur förslaget ska besvaras eller beredas.

Ny utrustning till Olympiaparken i Tallkrogen

Jessica Forsman. Dnr 1.2.4-518/2013

Förvaltningen hade redovisat inlämnade förslag i en sammanställning daterad 2013-09-06.

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) föreslog att nämnden skulle uppdra åt förvaltningen att bereda medborgarförslaget.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt ordförandens förslag.

§ 2**Anlägg en boulebana i Vackra Nannas park i Sköndal**

Svar på medborgarförslag

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslag från Putte Salminen om att anlägga en boulebana i Vackra Nannas park i Sköndal.

Ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Putte Salminen att en boulebana anläggs i Vackra Nannas park i Sköndal. Som lämplig plats föreslås ytan nedanför parkens grillplats.

Det finns inte tillräckligt med utrymme för en boulebana nedanför grillplatsen. Som alternativ föreslår förvaltningen att grusvägen söder om parken används för boulespel. Parkvägen är tillräckligt bred att rymma både boulespel och förbipasserande. Förvaltningen föreslår också att boulebanor planeras i den kommande utbyggnaden av bostadsområdet Lilla Sköndal.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-08-29.

Dnr 1.2.4-188/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 3**Renovering av basketplan i Fagersjö**

Svar på medborgarförslag

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på medborgarförslag från Felix Hansen om renovering av basketplan i Fagersjö.

Ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Felix Hansen att basketplanen nordväst om bensinstationen i Fagersjö renoveras. Enligt Felix håller planen på att förfalla och det går bara att spela på den ena korgen. Renoveringen föreslås omfatta två nya basketkorgar och några bänkar att sitta på.

Förvaltningen kan konstatera att Felix har helt rätt i sin analys av hur underhållet av basketplanen har skötts, men detta är nu åtgärdat. Två nya korgar har satts upp och ett bänkbord finns vid sidan av planen. Sly har rensats bort och asfaltsytan har sopats ren.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-08-28.

Dnr 1.2.4-264/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 4

Inrätta en motionsstig i Majroskogen

Svar på skrivelse från (S), (MP) och (V)

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet om att inrätta en motionsstig i Majroskogen.

Ärendet

I en skrivelse till stadsdelsnämnden har socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet föreslagit att en motionsstig anläggs i Majroskogen. Folkhälsan i stadsdelsområdet behöver stärkas och ett nytt motionsspår är i linje med Farstas idrottsprofil.

Förvaltningen håller med förslagsställarna om att ett motionsspår skulle vara en tillgång som stärker idrottsprofilen. Exploateringskontorets underlag för en friluft- och rekreationsplan för området pekar också på att det kommer att anläggas motionsspår i Majroskogen. I planen föreslås att preparerade stigar kopplas till befintliga gångstråk i utkanten av skogen.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-08-27.

Dnr 1.6-245/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 5**Tillgänglighetsanpassning av Farstastrandsbadet**

Genomförandebeslut

Beslut

1. Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att genomföra tillgänglighetsanpassning av Farstastrandsbadet enligt förvaltningens förslag.
2. Nämnden ger förvaltningen i uppdrag att undersöka hur stranden kan hållas ren nästa sommar, förslagsvis med hjälp av feriearbetande ungdomar.
3. Nämnden besvarar skrivelse från socialdemokraterna, miljöpartiet och vänsterpartiet om skötseln av Farstastrandsbadet (dnr 1.6-529/2013) genom beslut i detta ärende.
4. Nämnden anför därutöver följande.

Det är viktigt att tillgänglighetsanpassa badplatser och stränder så att fler får möjlighet att använda dem. Tyvärr var Farstastrandsbadet vid flera tillfällen under sommaren så nedsmutsat med avföring från fåglar att det inte gick att bada där. En tillgänglighetsanpassning av en badplats är inte meningsfull om badplatsen inte hålls ren.

Ärendet

I tertialrapport 1 2013 ansökte nämnden hos kommunstyrelsen om finansiering från stadens centrala medelsreserv för att kunna förbättra tillgängligheten vid Farstastrandsbadet för personer med fysisk funktionsnedsättning. För detta krävs en ny badramp, ett anpassat landfäste på befintlig brygga och asfaltering av gångvägen från parkeringen ner till badet.

Nämnden har fått investeringsmedel om 1,6 miljoner kronor för att öka tillgängligheten vid badet. Arbetet kommer att utföras under hösten 2013 under förutsättning att nämnden godkänner förslaget.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-08-23.

Dnr 3.1-512/2013

Förslag till beslut

Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag och föreslog därutöver att nämnden skulle ge förvaltningen i uppdrag att undersöka hur stranden kan hållas ren nästa sommar, förslagsvis med hjälp av feriearbetande ungdomar. I detta instämde övriga partier.

Ordföranden yrkade att en tidigare skrivelse från oppositionen med samma förslag skulle anses besvarad med nämndens beslut i denna fråga. Även i detta instämde övriga partier.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förslag från samtliga partier.

§ 6**Förskoleplanering i Farsta stadsdelsområde****Beslut**

1. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att beställa framtagande av handlingar för en permanent förskola med åtta avdelningar som ersättning för paviljongen Sunnan. Förvaltningen bör förutsättningslöst pröva placeringen av denna förskola. Om möjligt färdigställs den inom två år.
2. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att beställa framtagande av handlingar för en permanent förskola med sex till åtta avdelningar vid kvarteret Anisen, Lingvägen i Hökarängen.
3. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att utreda möjligheten att permanenta förskolan Ejdern i Fagersjö.
4. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att återkomma med förslag till utveckling av förskoleområdet Gubbängen och dess paviljongförskolor Ängen, Gläntan, Skeppet och Lövlunda.
5. Stadsdelsnämnden godkänner i övrigt förvaltningens rapport om förskoleplanering i Farsta stadsdelsområde.

Ärendet

Farsta stadsdelsnämnd har begärt en övergripande redovisning av förskoleplaneringen i stadsdelsområdet. Förvaltningen redovisar nu planerad bostadsutbyggnad, befintliga förskolor, paviljonger, gällande bygglov och förslag till lösningar på sikt, beslutad förskoleutbyggnad och var i processen respektive utbyggnad befinner sig, uppdrag från nämnden och möjliga förskoleutbyggnader som ännu inte har behandlats av nämnden.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-09-02.

Dnr 2.6-526/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle uppdra åt förvaltningen att beställa framtagande av handlingar för en permanent förskola med åtta avdelningar som ersättning för paviljongen Sunnan, förutsättningslöst pröva placeringen av denna förskola och om möjligt färdigställa den inom två år. Yrkandet ersätter förvaltningens förslag till beslutspunkt nummer 1. I detta instämde övriga partier.

Ordföranden yrkade bifall till övriga delar av förvaltningens förslag.

Utöver alla partiernas gemensamma yrkande ovan yrkade Gunnar Sandell m fl (S) att nämnden skulle delvis bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag i form av beslutspunkter och text. Mariana Moreira Duarte m fl (MP) och Lars Bäck (V) instämde i beslutspunkterna från Gunnar Sandell m fl (S) men inte i texten därutöver.

Beslutsgång

Sammanträdet ajournerades under tio minuter.

Nämnden beslutade enligt det av samtliga partier framlagda yrkandet till beslutspunkt nummer 1 ovan.

Ordföranden ställde därefter yrkandena i ärendets övriga delar mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande.

Lars Bäck (V) anmälde ett särskilt uttalande.

Reservation

Gunnar Sandell m fl (S)

1. Enligt förvaltningens beslutspunkter nummer 2-4.
2. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att snarast återkomma med en uppskattning av behoven av förskoleplatser i varje område tre år framåt.
3. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att vid beredning, remissbehandling samt andra kontakter med Stadsbyggnadskontoret i ärenden om nybyggnad av bostäder noga bedöma och framhålla hur samhället behöver förändras, t ex fler förskolor samt medverka till att dessa behov löses.
4. Nämnden godkänner i huvudsak förvaltningens rapport om förskoleplanering i Farsta stadsdelsområde.

Förskolan är synnerligen viktig för hela vårt samhälle, inte minst för barnen och föräldrarna. Nämnden måste ta ansvar för att vi har tillräckligt med förskoleplatser. Våra kommunalt drivna förskolor ska vara av synnerligen god kvalitet, ingen förälder ska efterfråga något alternativ då vår verksamhet är bäst! Medarbetarna och barnen är viktigast för att skapa denna goda verksamhet. Lokalerna och utemiljön är också viktig. Rekryteringen, kompetensutvecklingen, personalpolitiken är avgörande. Kraftfulla insatser måste ske för rekryteringen.

Vi har vid nämndens senaste möte § 16 ställt ett antal frågor och begärt en fördjupad redovisning av förskolan i tertiärrapport 2.

I förvaltningens utlåtande finns intressanta redovisningar och resonemang, vi ser fram emot kompletteringen som svaren på våra frågor ger. Vi är särskilt angelägna om att vi behåller och vid behov nyrekryterar medarbetare.

Vi är mycket tveksamma till förvaltningens förslag om Sunnan. På bilagd skiss går det inte att se var huset placeras men vi ser problem med transporter, med att ordna en stimulerande utemiljö samt med att dela på resurser och insatser med Idrottsnämnden. Vi föreslår att förvaltningen prövar placering bakom den paviljongen som i bilaga 12 kallas

Rindö. Hela nybygget måste ske skyndsamt då bygglov för den upprustade baracken går ut om två år. En stor gemensam förskola är att föredra för barnen, medarbetarna och miljön. Vi ser fram emot snabba insatser för att få en ny förskola på plats inom två år!

I staden finns 97 byggbolag som jagar mark och bygger hus där de tycker det är attraktivt. För lite krav ställs från stadens sida om att bygga ett samhälle d v s även överväga hur kollektivtrafik, förskola, skola, service kan behöva förändras. Förvaltningen måste uppmärksamma detta mera vid beredning, remissbehandling och andra kontakter med Stadsbyggnadskontoret.

Reservation

Mariana Moreira Duarte m fl (MP) och Lars Bäck (V)

1. Enligt förvaltningens beslutspunkter nummer 2-4.
2. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att snarast återkomma med en uppskattning av behoven av förskoleplatser i varje område tre år framåt.
3. Nämnden uppdrar åt förvaltningen att vid beredning, remissbehandling samt andra kontakter med Stadsbyggnadskontoret i ärenden om nybyggnad av bostäder noga bedöma och framhålla hur samhället behöver förändras, t ex fler förskolor samt medverka till att dessa behov löses.
4. Nämnden godkänner i huvudsak förvaltningens rapport om förskoleplanering i Farsta stadsdelsområde.

Särskilt uttalande

Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

Vi tackar för att vi fått en planeringen presenterad för oss på detta utförliga sätt! Vi delar ambitionen att byta ut ”barackerna” mot permanenta välgenomtänkta förskolor. Vi instämmer också i kritiken mot Sweco. Det är ohållbart att vår planeringen ska baseras på underlag som inte stämmer överens med den verkligheten vi har i Farsta. Stockholm Stad borde ändra tillvägagångssätt för att få in siffror för befolkningsökningen som vi ser i Stockholm idag. 49 % av Sveriges befolkningsökning har skett i Stockholms län och ca hälften av denna står Stockholm stads kommun för. Stockholm Stad beräknas ha 1 094 509 invånare till 2030 och detta måste vi förbereda oss för.

Vi är kritiska till stadsledningskontoret som bakbinder stadsdelarnas möjligheter att bygga pedagogiska förskolor genom att sätta en gräns på 30 000 kr per barn och antal kvadratmeter som varje barn skall ha tillgång till. Detta har i realiteten inneburit att man måste klämma in fler avdelningar och minska personalutrymmen. En god pedagogisk miljö inomhus som utomhus är till fördel för barnens utveckling och till fördel för personalens arbetsmiljö.

Vi hoppas att man i framtida byggen tänker på energiförbrukningen i respektive förskola och att man skapar möjligheten till insamling av matavfall.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V)

Vänsterpartiet har i stadsdelsnämnden tidigare påtalat att:

En anledning till att förvaltningen och i slutändan nämnden tvingas göra s.k. brandkårsutryckningar för att söka lösa behovet av barnomsorg är den centrala högeralliansens totala ointresse av en social, långsiktig och faktabaserad samhällsplanering. Ett exempel är att för två år sedan såldes stadens egen statistik- och utredningskompetens ut till ett privat konsultbolag. Det finns därför ej längre tillräckliga interna och kontinuerliga resurser som kan ta fram relevanta prognoser när det gäller exempelvis behovet av barnomsorg.

Nu framgår av förvaltningsskrivelsen att: ”Förvaltningen har jämfört Swecos antagande om inflyttningsklara lägenheter under perioden 2013-2022 med de byggprojekt som förvaltningen har kännedom om bland annat genom befintliga markanvisningar och projektet Tyngdpunkt Farsta. Enligt Sweco kommer 2 922 bostäder att vara inflyttningsklara under perioden (bilaga 4), men enligt vad som redan är känt och markanvisat enligt förvaltningens kännedom uppgår nybyggnationen under denna period till 3 785 bostäder”. (Sid 3).

Som en konsekvens av bristande inköpta prognoser har nu förvaltningen i likhet med andra stadsdelar tvingats att agera och avsätta resurser för att skapa mer tillförlitliga prognoser; ”Förvaltningen har införskaffat ett prognosverktyg som har tagits fram för en annan stadsdelsförvaltning. Efter anpassning till förhållandena i Farsta kommer det att användas för att om möjligt kunna förbättra prognoserna över förändringar i barnantalet.” (Sid 3)

Det visar sig således att även på detta område har högeralliansens privatiserings- och utförsäljningsiver i slutändan tvingat fram lösningar som är fördyrande för medborgarna. Istället för ett centralt påverkbart och kommunalt ägt statistik- och utredningskontor har vi istället en situation där staden parallellt köper prognoser av ett privat bolag och sedan får komplettera/justera dessa med stöd av egna personella och tekniska resurser.

Dessutom anvisas ofta s.k. skräptomter när det ska byggas nya förskolor, d.v.s. tomter med svåra grund- och byggförhållanden som är dyra att bebygga då det krävs omfattande pålning och/eller sprängnings- samt schaktarbeten. Samtidigt har kommunstyrelsens ekonomiutskott beslutat att hyran för en förskola hos SISAB inte får överstiga 30 000 kronor per barn. Denna märkliga centrala hantering av förskolefrågor innebär tillsammans med det faktum att alltmer av samhällsplanering och bostadsförsörjning av stadshusets majoritet har överlåtits på de s.k. marknadskrafterna, att risken är stor för att bristen på barnomsorgsplatser kommer att bestå och även förstärkas på sikt.

Det gör i förlängningen att en del föräldrar och barn samt personal får hantera en omsorgslösning där såväl inomhus- som utemiljö inte fullt ut kan uppfylla vare sig de

pedagogiska eller arbetsmiljömässiga krav som bör gälla för en modern
förskoleverksamhet.

Kort sagt föräldrar, barn och personalen inom barnomsorgen blir förlorare när kortsiktig
privatiseringsiver och marknadsanpassning får styra högeralliansens politiska beslut
istället för medborgarnas och samhällets långsiktiga behov.

§ 7

Stängning av mötesplats 49:an i Fagersjö

Ärendet utgår.

§ 8**Förlängning av avtalet med Nordic Tjänst om inköp och distribution av dagligvaror inom hemtjänsten****Beslut**

1. Stadsdelsnämndens avtal med Nordic Tjänst, organisationsnummer 681115-1072, om inköp och distribution av dagligvaror inom hemtjänsten förlängs på samma villkor med ett år, till och med den 28 februari 2015.
2. Stadsdelsdirektören får i uppdrag att teckna förlängningsavtal med entreprenören.
3. Omedelbar justering.

Ärendet

Stadsdelsnämndens avtal med Nordic Tjänst om inköp och distribution av dagligvaror inom hemtjänsten löper ut den 28 februari 2014. Förvaltningen är nöjd med samarbetet med entreprenören, som följer avtalsvillkoren och framstår som en trygg och seriös avtalspart. Förvaltningen föreslår därför att avtalet förlängs på samma villkor med ett år, till och med den 28 februari 2015. Stadsdelsdirektören föreslås få i uppdrag att teckna förlängningsavtal med entreprenören.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-09-10.

Dnr 2.2.1-544/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 9**Tertialrapport 2 2013****Beslut**

1. Stadsdelsnämnden godkänner tertialrapport 2 för 2013.
2. Nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om omslutningsförändringar om totalt 33,3 mnkr.
3. Nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om stimulansbidrag om 1,6 mnkr för utbyggnad av två förskoleavdelningar.
4. Omedelbar justering.

Ärendet

Prognosen i tertialrapport 2 är att nämndmål och indikatorer, med enstaka undantag, uppfylls och att uppdrag och aktiviteter genomförs enligt plan. Prognosen för året visar ett budgetunderskott om 2,3 mnkr före resultatöverföringar och en budget i balans efter. De i nuläget största riskområdena är äldreomsorgens beställarenhet och utförare hemtjänst samt myndighetsutövning för barn och ungdom. Förvaltningen har tagit fram åtgärdsprogram.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-09-25.

Dnr 1.2.1-549/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande. I detta instämde Lars Bäck (V), med undantag för det första stycket under rubriken ”Jobb”.

Särskilt uttalande

Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

I rapporten kan man återigen läsa om en förvaltning som jobbar hårt för att uppnå de mål som kf och nämnden har satt, det är också en ekonomi som är i balans. Tyvärr ser vi åter igen en målsättning som är alldeles för låg, vi tycker bland annat att det är tragiskt att målet med ekologisk mat ligger idag på 18%. Om man redan under våren kunde uppnå 15 %, varför då inte satsa högre?

Jobb

Det är bra att förvaltningen levererar det antal praktikplatser som det förväntas, d.v.s. 40 stycken. Praktik är en första väg in i arbetslivet, men framförallt in i en gemenskap för individen som då befinner sig i ett sammanhang och kan därmed utvecklas. Det vi frågar

oss är hur många av dessa praktikplatser som har lett till jobb? Hur många av dem är utlandsfödda? En mer specifik redovisning av denna siffra hade varit att föredra. Praktik är bra och har alltid använts som verktyg för att komma in i arbetslivet. Praktik blir dock problematiskt när och om det används som gratis-arbetskrafts-fabrik i syfte att stödja en politisk agenda.

Ett högt antal återremitterade från Jobbtorgen kan bland annat innebära att en förvaltning har fel insatser för den individen som hänvisas till jobbtorgen. Den personen kanske behöver vård eller annan självutvecklande insats? Att antal återremitterade från jobbtorgen har minskat är jättebra! Mer omfattande utredningar som görs utifrån förbättrade metoder och bedömningsinstrument har lett till mer noggranna bedömningar. Men har den hårdare bedömningen också lett till en större utslagning av människor?

Förskolan

I rapporten framgår det att föräldrar anser att barngrupperna är alldeles för stora, vi har påpekat detta innan och kommer fortsätta påpeka det. Stadsdelarna har ansvaret för förskolorna och ska ha möjligheterna att skapa en god pedagogisk miljö. Detta tjänar vi alla på i längden. Det är tråkigt att år efter år behöva påpeka att det inte är rimligt att fortsätta ha större barngrupper än rekommenderat. Om man ska skapa en god miljö måste man ha resurser och utbildad personal. En förskoleverksamhet som också är anpassad efter den verkligheten som finns idag måste utformas, barnomsorg på obekvämt arbetstid måste utökas för att möta upp det behovet som finns idag.

Vi ser ett försök till en bättre pedagogisk miljö i den översiktsplanen som diskuterats, men fortfarande är utemiljön inte en prioritering. Man kan inte fortsätta bygga med förutsättningen att det i närheten finns en lekplats som förskolorna kan gå till.

Kultur

Budgeten för Kultur och Fritid går med plus i varje tertiärrapport. Att spara in på kultur- och fritidsverksamhet för att täcka underskott i omsorgsverksamheter är inte acceptabelt då den befintliga kulturbudgeten redan är snålt tilltagen. En stadsdel utan kulturliv och fritidsverksamheter är en död stadsdel.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V)

I rapporten kan man återigen läsa om en förvaltning som jobbar hårt för att uppnå de mål som kf och nämnden har satt, det är också en ekonomi som är i balans. Tyvärr ser vi åter igen en målsättning som är alldeles för låg, vi tycker bland annat att det är tragiskt att målet med ekologisk mat ligger idag på 18%. Om man redan under våren kunde uppnå 15 %, varför då inte satsa högre?

Jobb

Ett högt antal återremitterade från Jobbtorgen kan bland annat innebära att en förvaltning har fel insatser för den individen som hänvisas till jobbtorgen. Den personen kanske

behöver vård eller annan självutvecklande insats? Att antal återremitterade från jobbtorgen har minskat är jättebra! Mer omfattande utredningar som görs utifrån förbättrade metoder och bedömningsinstrument har lett till mer noggranna bedömningar. Men har den hårdare bedömningen också lett till en större utslagning av människor?

Förskolan

I rapporten framgår det att föräldrar anser att barngrupperna är alldeles för stora, vi har påpekat detta innan och kommer fortsätta påpeka det. Stadsdelarna har ansvaret för förskolorna och ska ha möjligheterna att skapa en god pedagogisk miljö. Detta tjänar vi alla på i längden. Det är tråkigt att år efter år behöva påpeka att det inte är rimligt att fortsätta ha större barngrupper än rekommenderat. Om man ska skapa en god miljö måste man ha resurser och utbildad personal. En förskoleverksamhet som också är anpassad efter den verkligheten som finns idag måste utformas, barnomsorg på obekvämlig arbetstid måste utökas för att möta upp det behovet som finns idag.

Vi ser ett försök till en bättre pedagogisk miljö i den översiktsplanen som diskuterats, men fortfarande är utemiljön inte en prioritering. Man kan inte fortsätta bygga med förutsättningen att det i närheten finns en lekplats som förskolorna kan gå till.

Kultur

Budgeten för Kultur och Fritid går med plus i varje tertiärrapport. Att spara in på kultur- och fritidsverksamhet för att täcka underskott i omsorgsverksamheter är inte acceptabelt då den befintliga kulturbudgeten redan är snålt tilltagen. En stadsdel utan kulturliv och fritidsverksamheter är en död stadsdel.

§ 10**Översyn och införande av ett nytt ersättningssystem inom hemtjänsten**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av översynen och förslaget till införande av ett nytt ersättningssystem inom hemtjänsten.
2. Omedelbar justering.

Ärendet

Äldrenämnden har tagit fram ett förslag till nytt ersättningssystem inom hemtjänsten och en plan för införande. Förslaget innebär att utföraren får ersättning för faktiskt utförd tid hos kund, i stället för som i dag utifrån ersättningsnivåer som baseras på det beräknade antalet timmar som behövs för att utföra uppdraget.

Förvaltningen ser positivt på det nya systemet som blir mer tydligt och rättvist. En förutsättning är att alla tekniska lösningar finns utprovade och installerade, innan systemet införs fullt ut.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-08-28.

Dnr 1.5.1-404/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Gunnar Sandell m fl (S) anmälde att partiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde att partiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Lars Bäck (V) anmälde ett särskilt uttalande.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V)

Ersättningen ska vara baserad på utförd tid istället för beviljad tid. Då beräknas den debiterbara tiden att sjunka, vilket innebär att utrymme inom befintlig ram finns för att höja ersättningen per tjänst i jämförelse med idag, skriver förvaltningen. Det är naturligtvis bra.

Vänsterpartiet tror att lika viktigt som ett skarpare ersättningssystem för att komma tillrätta med överdebiteringar, lika viktigt är att ändra i LOU och LOV så att det går att ställa krav på företagen att de inte är vinstsyftande utan återinvesterar överskott. Viktigt är också att i förfrågningsunderlag ställa tydliga krav på personalens utbildningsnivå och anställningsförhållanden så att de pengar som tillförs hamnar där de ska. För att göra detta behöver vi inte vänta på en förändrad lagstiftning – det kan vi göra redan i dag.

I den bästa av världar kommer hemtjänsten ha kvalificerad personal som till största delen är fastanställd på heltid och har generöst med tid för brukarna. Vi har lång väg dit, och sannolikt behövs många fler insatser.

Ersättningen som den är uträknad idag bygger på ett genomsnitt av hur situationen ser ut idag. Eftersom denna situation varierar starkt så betyder det sannolikt att en del företag med långa avstånd mellan brukarna kommer att missgynnas, medan en del företag med slimmade personalkostnader kommer att gynnas. Motsvarande missgynnande gäller hemtjänstdistrikt i tätbebyggda respektive geografiskt utsträckta områden. Just därför är det viktigt att även förfrågningsunderlaget blir skarpare. Personalkostnaderna är beräknade på den genomsnittliga lönen för omvårdnadspersonal i staden. Då vår målsättning borde vara mer kvalificerad personal, en mer attraktiv arbetsgivare där fler vill arbeta inom äldreomsorgen samt slutligen en strävan mot generellt mer jämställda löner i Stockholms stad så är den genomsnittliga lönen sannolikt en för låg ambitionsnivå. Vi utgår från att vi får tillfälle att återkomma till frågor om ersättningar och förfrågningsunderlag.

§ 11**Översyn och förslag till ny ersättningsmodell för vård- och omsorgsboenden inom valfrihetssystemet**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av översynen och förslaget till ny ersättningsmodell för vård- och omsorgsboende inom valfrihetssystemet.
2. Omedelbar justering.

Ärendet

Äldrenämnden föreslår en ny ersättningsmodell för vård- och omsorgsboende. De nuvarande tre ersättningsnivåerna byts enligt förslaget ut mot en fast vårddygnersättning för avdelningar med demens- respektive somatisk inriktning.

Förvaltningen är i stora drag positiv till förslaget, men menar att en modell med samma ersättning oberoende av inriktning bör utredas. Vi vill också betona att ett fungerande verksamhetssystem är en förutsättning för införandet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-08-28.

Dnr 1.5.1-405/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Gunnar Sandell m fl (S) anmälde att partiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde att partiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Lars Bäck (V) anmälde att partiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

§ 12**Reviderade riktlinjer för riksfärdtjänst**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till reviderade riktlinjer för riksfärdtjänst.
2. Omedelbar justering.

Ärendet

Socialnämnden har tagit fram ett förslag till nya riktlinjer för riksfärdtjänst. Förslaget innehåller en del förtydliganden och är mer utförligt när det gäller utredning, beslut och beställning än nuvarande riktlinjer. Förvaltningen är positiv till förslaget och välkomnar de förtydliganden som görs.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-08-22.

Dnr 1.5.1-407/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Gunnar Sandell m fl (S) anmälde att partiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

Reservation

Lars Bäck (V)

Enligt förslag till beslut samt att stadsdelsnämnden även anför följande som svar på remissen.

Vid revideringen av riktlinjer bör de synpunkter som rådet för funktionshinderfrågor påtalat ytterligare beaktas och tas hänsyn till. Det gäller stycket 4.2 om ledsagare där det står att om behovet av ledsagning ”bara” uppstår i samband med av- och påstigning och vid byte så ges denna service idag på de ”flesta” stationer och terminaler. Rådet har påpekat att: ”Föreslagna riktlinjer innebär stora begränsningar och påfrestningar för den enskilde. Man kan inte hänvisa till att det fungerar bra med allmänna kommunikationer och ledsagare på plats. Det innebär en enorm psykisk och fysisk stress att inte veta om det kommer att fungera. Är ledsagaren där? Kommer jag ombord? Får jag med mig allt? Och så vidare... Måste du dessutom göra flera byten, oftast med långa väntetider eller så korta

att du riskerar missa anslutningen, då mångdubblas besvären. Det innebär en enorm stress, fysisk anspänning och trötthet som påverkar personen mycket negativt.”

Vi menar att skrivningen i riktlinjerna ska förändras så att det inte går att godtyckligt förutsätta att denna service finns på plats, vilket det med nuvarande skrivning går att göra.

§ 13**Anvisningar för arbete med hiv/STI-prevention i Stockholms stad**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till anvisningar för arbete med hiv/STI-prevention i Stockholms stad.
2. Omedelbar justering.

Ärendet

Socialnämnden har utarbetat ett förslag till anvisningar för stadens arbete med hiv/STI-prevention, som ett komplement till befintliga nationella och regionala styrdokument. (STI – Sexually Transmitted Infections, det vill säga sexuellt överförda infektioner.) Anvisningarna förtydligar mål, strategier och prioriteringar och ska vara ett stöd för stadens nämnder och medarbetare.

Förvaltningen har inga invändningar mot förslaget och ställer sig positiv till att stadens egna prioriteringar och arbetssätt förtydligas.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-08-27.

Dnr 1.5.1-406/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Gunnar Sandell m fl (S) anmälde att partiet lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

§ 14**Motion (S) om inventering av förskolebarns möjligheter till utelek**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av motion (S) om inventering av förskolebarns möjligheter till utelek.
2. Omedelbar justering.

Ärendet

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Rana Carlstedt (S) en inventering av förskolegårdarna i Stockholm, för att få en överblick över möjligheten till utelek.

Förvaltningen instämmer i den beskrivning motionären ger av förskoleutbyggnaden i Stockholm. Även i vårt stadsdelsområde är det ett stort problem att hitta mark och lokaler för förskolor. Flera andra kommuner, däribland Malmö, Nacka och Umeå, har särskilda program för förskolegårdar. En inventering skulle kunna ge en samlad bild av situationen. Ännu viktigare skulle det vara om Stockholm tog fram riktlinjer för storlek och utformning av förskolegårdar, liknande andra kommuners program.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-08-26.

Dnr 1.5.1-336/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Gunnar Sandell m fl (S) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag. I detta instämde Lars Bäck (V) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP).

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Gunnar Sandell m fl (S), Mariana Moreira Duarte m fl (MP) och Lars Bäck (V).

1. Enligt förvaltningen
2. Bifall till motionen

§ 15

Ansökan om serveringstillstånd för Thai Kök i Tallkrogen

Svar på remiss från socialnämnden

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av ansökan om serveringstillstånd för Thai Kök i Tallkrogen. Nämnden har ingen invändning mot ansökan.

Ärendet

Restaurangen Thai Kök på Tallkrogsplan 93 i Tallkrogen har ansökt om serveringstillstånd. Ansökan gäller fullständiga rättigheter med en serveringstid både i restaurang och uteservering klockan 11.00-22.00. Förvaltningen har ingen invändning mot ansökan.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-09-06.

Dnr 1.5.2-510/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 16**Rapportering till Inspektionen för vård och omsorg av ej verkställda beslut under kvartal 2 2013****Beslut**

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens redovisning av rapporteringen till Inspektionen för vård och omsorg för kvartal 2 2013 av ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade till handlingarna.

Ärendet

Enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska kommuner varje kvartal redovisa till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de beslut om bistånd enligt SoL och insatser enligt LSS som inte har kunnat verkställas inom tre månader. Samma redovisning lämnas till kommunens revisorer, till ansvarig stadsdelsnämnd samt till äldrenämnden och socialnämnden. De båda facknämnderna rapporterar vidare till kommunfullmäktige.

För kvartal 2 2013 har förvaltningen rapporterat till IVO att tre biståndsbeslut enligt SoL som gäller permanent bostad inom äldreomsorgen inte har kunnat verkställas inom tre månader. De berörda har tackat nej till erbjuden plats.

Inom LSS-området har sex beslut om insats inte kunnat verkställas inom tre månader. Fem beslut gäller bostad för vuxen, ett gäller avlösarservice i hemmet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-08-19.
Dnr 1.2.1-473/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 17**Arbetet mot felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd**

Lägesrapport från socialnämnden

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens redovisning av socialnämndens rapport om arbetet mot felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd till handlingarna.

Ärendet

Socialnämnden redovisar en lägesrapport om arbetet att förebygga och åtgärda felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd. I rapporten presenteras även stadsövergripande statistik. Farsta är en av de stadsdelsförvaltningar som har längst erfarenhet av detta arbete. 2012 var vi den förvaltning som arbetat mest effektivt med återbetalningar av felaktigt utbetalt försörjningsstöd. Genom fokus på förebyggande arbete och dialog med den enskilde kan fel undvikas helt eller korrigeras genom frivillig återbetalning.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2013-08-21.

Dnr 1.6-492/2013

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Jilmstad m fl (M) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 18**Övriga anmälningsärenden och beslut enligt delegering****Beslut**

Stadsdelsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Stadsdelsnämndens protokoll den 29 augusti 2013**Rådet för funktionshinderfrågors protokoll den 16 september 2013****Pensionärsrådets protokoll den 16 september 2013****Övriga anmälningsärenden och stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering**

Förvaltningen hade redovisat ärendena i en sammanställning daterad 2013-09-12.

Dnr 1.1-139/2013

Inga beslut av stadsdelsdirektören hade anmälts för perioden 16 augusti – 12 september 2013.

Förvaltningen redovisade även statistik över beslut om vårdnadsbidrag för perioden 13 augusti – 9 september 2013. Tio ansökningar har lämnats in. Sex ansökningar om helt bidrag har beviljats, och en ansökan om halvt bidrag. I tre ärenden har beslut ännu inte fattats.

§ 19**Nämndens frågor och information från förvaltningen**

Ordföranden Lars Jilmstad (M) berättade att gruppledarna kommit överens om att de svar på nämndens muntligt ställda frågor som förvaltningen lämnar via e-post till nämnden ska redovisas i en bilaga till nämndens protokoll. De svar som har lämnats sedan den 1 juni i år redovisas i *bilaga 1*.

Ordföranden informerade vidare om den företagsmässa som hålls den 17 oktober, och föreslog att nämndens näringslivsråd får i uppdrag att delta vid mässan. Ordföranden föreslog vidare att hela nämnden får i uppdrag att delta vid den planeringsdag om nästa års verksamhetsplan som förvaltningen anordnar den 22 oktober.

Beslut

1. Nämnden uppdrar åt näringslivsrådet att delta vid företagsmässan den 17 oktober.
2. Nämnden uppdrar åt ledamöter och ersättare att delta vid planeringsdagen om nästa års verksamhetsplan den 22 oktober.

Stadsdelsdirektören rapporterade från dagens invigning av barnens OS på Farsta idrottsplats, och från den mässa för goda exempel som också genomfördes idag. Ordföranden påminde om Brå-dagen som anordnas på Farsta torg nu på lördag.

Följande skrivelser lämnades in.

Ökad tillgång till hälso- och sjukvård för personer med försörjningsstöd (*bilaga 2*)

Mariana Moreira Duarte m fl (MP) med instämmande av Lars Bäck (V)

Försörjning för de personer som tidigare fått försörjningsstöd (*bilaga 3*)

Lars Bäck (V) med instämmande av Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

Fråga om ärendet vid nämndsammanträdet den 13 juni 2013 om ändrad bemanning avseende driften av Veckobo vård- och omsorgsboende (*bilaga 4*)

Lars Bäck (V)

Beslut

Nämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda skrivelserna till ett kommande sammanträde.

Lars Bäck överlämnade även en skrivelse till stadsdelsnämndens majoritet (*bilaga 5*).

Ledamoten Lisbeth Crabo Ljungman (M) efterlyste ett svar på den skrivelse om bristande snöröjning som nämnden skickade till trafik- och renhållningsnämnden tidigt i våras. Förvaltningen lovade undersöka saken och återkomma.

Ledamoten Karin Lekberg (S) tog upp en fråga som hon ställt tidigare, om vad som sker på kulturområdet och vilka visioner som finns om vad som ska ske framöver. Hon kopplade samman den frågan med en mycket kreativ diskussion som nämnden tidigare hade med fastighetsägaren Atrium Ljungberg i anslutning till arbetet med Tyngdpunkt Farsta. Efter denna spännande diskussion har ingenting hörts, och Karin undrade hur frågan kan återföras till nämnden. Stadsdelsdirektören lovade återkomma i frågan.

Ersättaren och nyblivna mamman Laura Roselli (V) tackade för de blommor hon fått av nämnden.